

Kodin turvallisuus ja asukkaan tukeminen

Kaci Bourdache
6.10.2020

Helsingin pelastusliitto ry





- Voittoa tavoittelematon kattojärjestö alueen alan järjestöille
- Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön (SPEK) jäsen
- Yksi 13 pelastusliitosta
- Perustettu 1992
- Läheisessä yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa (ns. apujärjestö)
- Tuntikouluttajat ovat pääsääntöisesti pelastuslaitokselta
- TEHTÄVÄT:
 - Omatoimisen varautumisen koulutus
 - Sopimuspalokuntien koulutus
 - Turvallisuusviestintä ja -koulutus
 - Lisäksi Helsingin Pelastusliitto HELPE Oy tarjoaa koulutusta yrityksille ja muille organisaatioille



Yleiset perusteet omatoimisen varautumisen vastuista

Vastuut ja velvoitteet pelastuslain mukaan

JOKAISEN VASTUULLA

- Pelastustoimenpiteisiin ryhtyminen
- Hätätaloudellisuuden tekeminen
- Vaarassa olevien varoittaminen
- Huolellisuusvelvollisuus
- Varovaisuus tulen käsittelyssä

TOIMINNANHARJOITTAJAN VASTUUT

- Poistumisturvallisuus hoitolaitoksissa sekä palvelu- ja tukiasumisissa
- Poistumisturvallisuusselvityksen laadinta

Omatoiminen varautuminen

RAKENNUKSEN OMISTAJAN JA HALTIJAN SEKÄ OSALTAAN TOIMINNANHARJOITTAJAN VASTUULLA

- Yleinen palo- ja poistumisturvallisuus
- Uloskäytävät
- Pelastustiet
- Laitteiden kunnossapito
- Nuohous ja ilmanvaihtolaitteiden huolto
- Omatoiminen varautuminen

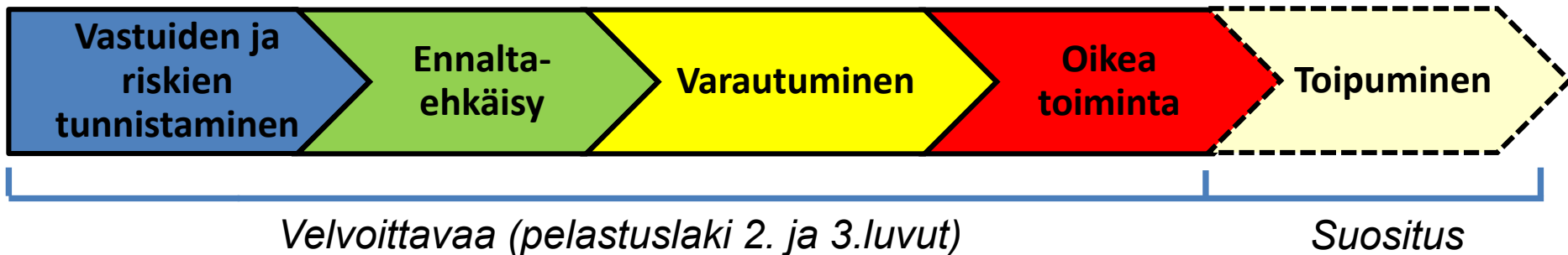
RAKENNUKSEN OMISTAJA JA HALTIJA YHTEISTYÖSSÄ TOIMINNANHARJOITTAJIEN KANSSA

- Pelastussuunnitelman laadinta ja tiedottaminen

PELASTUSVIRANOMAISEN VASTUUT

- Ohjata, neuvoa, valistaa kaikessa yllä mainitussa
- Valvoa yllä mainittujen vastuuden toteutumista ja korjauttaa puutteet
- Erityisesti mainittu velvoitteet neuvoa pelastussuunnitelman laadinnassa sekä poistumisturvallisuusselvityksen arvioinnissa

OMATOIMINEN VARAUTUMINEN



Omatoimisen varautumisen on katettava kaikki nämä tilanteet (suositeltavaa rakentaa aina edellisen pohjalle)

Asuinkiinteistössä huomioon otettavia uhkia

SISÄISET ONNETTOMUUSRISKIT

- Tulipalot
 - Ml. tuhopoltot
- Tapaturmat (ja sairaskohtaukset)
- Vesivahingot
- Sähkökatkot ja muut kiinteistötekniikan häiriöt

RIKOSRISKIT

- Varkaudet
- Murrot
- Vahingonteot
- Häirintä ja petokset
- Väkivallan uhka

ULKOISET ONNETTOMUUSRISKIT

- Sisälle suojautumista vaativat onnettomuudet
- Luonnononnettomuudet
 - Tulvat
 - Myrsky ja tuuli
 - Ukkonen
- Poikkeusolot
- Kunnallistekniikan häiriöt

Pelastussuunnitelmasta tiedottaminen

- Pelastussuunnitelman sisällöstä on tiedotettava asukkaille
- Turvallisuusviestinnässä voi käyttää pohjana *viestinnän vuosikelloa*
- Pelastussuunnitelman oltava kaikkien saatavissa, mutta: viestinnän keskiössä ovat *ohjeet, tiedottaminen sekä harjoitukset*.



Tapaturmien keskeiset tekijät

- Ennaltaehkäisyyn merkitys valtava; **asukas** keskiössä, lakisääteinen omatoiminen varautuminen ja pelastussuunnittelu ”vain” tukee
- Koti- ja vapaa-ajan tapaturmissa menehtyneitä 2000+ vuosittain (vrt. työpaikoilla 30-40)
 - **Ikä** tekijänä lähes puolessa tapauksista
 - **Päihtymys** tekijänä yli 1/3 tapauksista; työikäisillä 2/3
- Kuinka tapaturmia voidaan ehkäistä?

Paloturvallisuuden keskeiset tekijät

- Ennaltaehkäisyn merkitys valtava; **asukas** keskiössä, lakisääteinen omatoiminen varautuminen ja pelastussuunnittelu ”vain” tukee
- Toiminta-aika vs. palonkehitys
 - Palokunnan toiminta-aika (1. yksikkö) **9-10 minuuttia** (lähde: Pronto)
 - Tulipalo kehittyy hengenvaaralliseksi **3-4 minuutissa**
 - Syttymistilassa olevien on poistuttava **itse** tai **läsnä olevien avustamana**
 - Palo-osastointi rajaa ensin pelastettavan alueen sekä aineellisia vahinkoja
- Kuinka palon syttymistä ehkäistään?
- Kuinka poistumismahdollisuuksia parannetaan?

**Erityistä tukea tai apua tarvitsevat
asukkaat**

Taloyhtiön (vast.) vastuut

- Asukasprofiilin huomiointi omatoimisessa varautumisessa eli mm. vaarojen ja riskien arvioinnissa sekä ohjeistuksissa, huomioiden erityisesti
 - Paloturvallisuus
 - Tapaturmat ja niiden torjunta; kotona ja yleisissä tiloissa
- Pelastussuunnitelmasta ja ohjeista tiedottaminen tarvittavalla tavalla
- Asukkaiden terveydentilaa tai tuen tarvetta ei voi kuitenkaan luotettavasti selvittää, eikä sitä saa kirjata/rekisteröidä mihinkään
- Asukkaiden oma vapaus (ja vastuu) on erittäin suuri





**HÄIRIÖIHIN
VARAUTUMINEN
ON YHDESSÄ
TEKEMISTÄ
JA MUIDEN
AUTTAMISTA.**

Asuuko naapurissasi joku, joka voisi tarvita apua? Ikäihminen, yksinhuoltaja pienten lasten kanssa tai kuumeessa oleva flunssapotilas. Kysy, tarvitseeko hän apua.

NÄISSÄ ASIOISSA VOIT AUTTAA NAAPURIASI:

- Hän ei ehkä tiedä, mistä on kysymys, kun vettä tai sähköä ei tule.
- Veden hakeminen jakelupisteeltä voi olla vaikeaa tai mahdotonta.
- Ruoka saattaa olla vähissä.
- Lääkäriavulle voi olla tarvetta.

KAT – kotona asumisen turvallisuus

- ”Olen huolissani”
- ”Asumisturvallisuustesti”

(Huom. Eksote-alueen projekti, mutta tieto pätee)

TARVITSEKO NAAPURI APUA?

Onnettomuusriskiasunnot

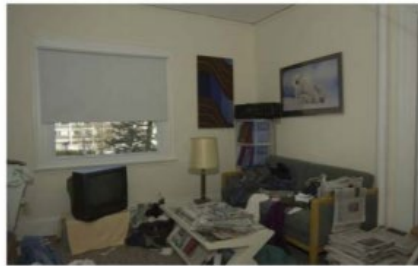
- Ilmoitusvelvollisuus onnettomuusriskistä asunnossa pelastusviranomaiselle
 - Viranomaiset, kunnat ja julkisyhteisöt
 - Hoitolaitosten sekä palvelu- ja tukiasumisen ylläpitäjät/järjestäjät
 - Myös muut voivat ilmoittaa
- Kts. [IOCDF clutter image rating](#)

Clutter Image Rating Scale: Living Room

Please select the photo below that most accurately reflects the amount of clutter in your room



1



2



3



4



5



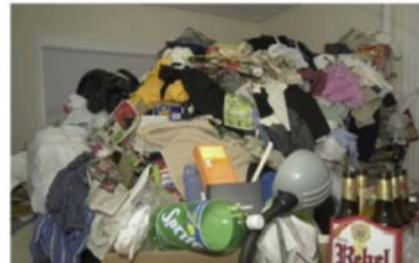
6



7



8



9

AVAINKYSYMYKSET!



- Ymmärtääkö asukas vaarat?
- Pystyykö ja jaksaaako asukas pitää asunnon turvallisena?
- Pystyykö ja osaako asukas hälyttää apua?
- Pärjääkö asukas esim. sähkön- ja vedenjakelun katketessa?

AVAINASIAT!



- Enintään kohtuullinen päihteiden käyttö olisi paras, mutta...?
- Siisteys ja järjestys A ja O
- Oikein asennetut ja toimivat palovaroittimet pelastavat